

1 SKYRIUS

Vanduo — lyg šalta glamonė ant mano veido. Spiriuosi gilyn į tamsą, ilgi plaukai driekiasi iš paskos tarytum tamsus uncurys. Aš su drabužiais. Su džinsais, sportiniais bateliais, marškinėliais ir striuke nuo vėjo, kuri prasepta trukdo judėti. Drabužiai darosi vis sunkesni, kol vos pajėgiu krutinti kojas, irtis rankomis.

Kodėl aš su drabužiais?

Naro kostiumas.

Deguonies balionai.

Mintys sklando galvoje, bet nepavyksta jų sugriebti.

Privalau pasiekti ežero dugną. Vietą, kurios nepaliečia saulės šviesa, kurioje tūno gyvatiškos būtybės. Privalau surasti... Privalau padaryti...

Plaučiai tokie pat sunkūs kaip kojos. Krūtinę spaudžia vis smarkiau.

Senas ševrolė pikapas. Įdaužtas, aplankstytas, saulės nusvilintu išgaubtu stogu, blausiai apšviesto dangaus spalvos. Šitas vaizdas išryškėja galvoje, ir aš tvirtai jo įsikimbu. Štai kodėl esu čia, štai ko ieškau. Ruoželio pilkos spalvos ežero dumble.

Pradėjau nuo sonaro. Dar viena nesusijusi mintis, bet grimzdama į vandens bedugnę regiu ir tai. Aš, vairuojanti nedidelį laivelį, išsinuomotą už nuosavus pinigų. Dvi dienas iš eilės — nes tik šiam laikui pakako pinigų — skrodžianti ežerą skersai išilgai, tikrinanti prielaidą, kurią visi kiti atmetė. Kol...

Kur mano naro kostiumas? Kur deguonies balionas? Kažkas negerai. Turiu... Privalau...

Nepavyksta įsikibti minties. Mano plaučiai liepsnoja. Jaučiu, kaip jie bliūkšta krūtinėje, troškimas įkvėpti nenugalimas. Kvėpteliu tamsaus drumsto vandens. Užuoat priešinusis ežerui, tapčiau jo dalimi. Tada neberekės plaukti. Nersiu į dugną ir, jei mano prielaida pasitvirtins, tapsiu dar viena dingusia siela, kurios niekas daugiau nematys.

Senas pikapas. Išgaubtu saulės nusvilintu stogu, blausiai apšviesto dangaus spalvos. Prisimink. Susikaupk. Rask.

Ar ten, siūruojančių žolių tankmėje, matau ruoželį sidabro?

Bandau plaukti ta kryptimi, bet įsipainioju į prasegtą striukę. Stabteliu ir, karštligiškai maldama kojomis, bandau išsivaduoti iš striukės gniaužtų.

Krūtinę dar labiau spaudžia.

Ar neturėjau deguonies baliono?

Ar nevilkJėjau naro kostiumo?

Kažkas iš tiesų negerai. Turiu laikytis tos minties, bet ežeras laimi, man skauda krūtinę, o galūnės pavargo.

Vanduo švelniai glunda man prie skruosto. Jis kviečia mane, o aš atsiliepiu.

Mano kojos sulėtėja. Rankos pakyla į viršų. Drabužių svoris ir krūtinėje susitelkęs švinas traukia gilyn. Pradedu grimzti greičiau. Žemyn, žemyn, žemyn.

Užsimerkiu ir pasiduodu.

Polas visada sakydavo, kad per smarkiai kovoju. Kad viską pernelyg apsunkinu. Net jo meilę man. Bet aš, žinoma, jo neklausiau.

Dabar mano gyslas užplūsta keista šiluma. Vis dėlto ežeras nėra tamsus ir niūrus. Tai šventovė, apglėbianti lyg mylimasis ir žadanti niekada nepaleisti.

Tada...

Ne sidabro blyksnis. Ne stogas seno, apdaužyto pikapo, kurio

geriausios dienos jau seniai praeityje. Tamsžalėje tankmėje pastebiu tai išnyrantį, tai pradingstantį juodulį. Palaukiu, kol ežero žolės palinksta į kairę, ir vėl pamatau — tamsų pavidalą, paskui antrą ir trečią. Keturios identiškos formos ežero dugne.

Žiūriu į keturias padangas. Jei nebūčiau tokia išsekusi, pradėčiau isteriškai kvatoti.

Sonaras nemelavo. Jis parodė grūdėtą vaizdą daugmaž tokio dydžio ir formos daikto, gulinčio gilaus ežero dugne. Man tiesiog netoptelėjo, kad minėtasis daiktas gali būti apvirtęs.

Įveikiu vangulį, viduje plyksteli paskutinė ryžto kibirkštis. Man sakė, kad klystu. Jie purkštavo. Vietiniai, vartydami akis, stebėjo, kaip aš nerangiai nuleidau į vandenį valtį, kurios nemo-kėjau vairuoti. Už nugaros vadino beprote, o už akių tikriausiai dar blogiau. Bet dabar...

Judėk. Rask. Plauk. Kol ežeras nelaimėjo mūšio.

Naro kostiumas. Šie žodžiai pasigirsta galvoje. Deguonies balionas. Šitaip negerai. Negerai, negerai, negerai. Bet sumišusi nežinau, kaip viską atitaisyti.

Stumiuosi pirmyn, kovodama su vandeniu, grumdamsi su deguonies stygiumi. Jie teisūs: aš beprotė. Be to, pamišusi, užsispyrusi ir beatodairiška.

Bet nesu palūžusi. Bent jau kol kas.

Pasiekiu pirmąją padangą. Įsikimbu į slidžią gumą, kad susigaudyčiau, kur esu. Reikia paskubėti, liko nedaug laiko. Galinė padanga. Slenku palei dumbliais apaugusį rėmą, kol pagaliau pasiekiu priekį.

Tada tiesiog spoksau.

Lanė Vaithors. Dvidešimt dvejų. Padavėja, duktė, trimetės mergaitės motina. Moteris, kurios praeityje — daug niekam tikusių vyrų.

Ji dingo prieš aštuoniolika mėnesių. Pabėgo, — nusprendė vietos gyventojai. Nieku gyvu, — pareiškė jos motina.

Dabar moteris atsirado — įkalinta ežero dugne, jis telkšo greta staigaus posūkio, kurį jai tekdavo įveikti kiekvieną naktį, pasibaigus iki antros valandos nakties trunkančiai pamainai bare. Tokių prielaidų iškėliau, kelis mėnesius kalbinusi žmones, nagrinėjusi žemėlapius ir labai detalias policijos ataskaitas.

Ar Lanė neįvertino posūkio, kuriuo iki tol važiuo daugybę kartų? Išsigando kelią kertančio elnio? Ar tiesiog užsnūdo prie vairo, nualinta tiek daug iš jos pareikalavusio gyvenimo?

Į visus tuos klausimus atsakyti negaliu.

Bet galiu jos motinai ir dukrai suteikti šitai.

Lanė kadaruoja aukštyn kojomis, jos veidą slepia plūduriuojanti juodutėlių plaukų aureolė; kūnas vis dar prisegtas saugos diržu salone, į kurį ji įsėdo prieš aštuoniolika mėnesių.

Mano plaučiai nebedega. Drabužiai nebėra sunkūs. Pagarbiai apimu pirštais durelių rankeną ir patraukiu.

Durelės lengvai atsidaro.

Bet... jos negali atsidaryti po vandeniu. Naro kostiumas. Deguonies balionas. Kas negerai, kas negerai?.. Mano smegenyse pavėluotai suskamba signalas: Pavojus! Galvok, galvok, galvok! Bet aš negaliu, negaliu, negaliu.

Staiga įkvepiu. Įtraukiu ežerą. Įsileidžiu jį į plaučius. Tapau jo dalimi, o gal tai ežeras tapo mano dalimi.

Kaip tik tada Lanė Vaithors pasuka galvą.

Ji spokso į mane tuščiomis akiduobėmis, žiojinčia burna, kaulėtu veidu.

„Per vėlu, — sako ji man. — Per vėlu.“

Paskui kaulėta jos ranka išlenda ir sugauna mane už riešo. Spiriu, mėginu atsitraukti. Bet durelių rankena išslysta iš

saujos. Neturiu į ką atsiremti. Stinga oro, iš manęs lieka tik ežero vanduo ir siūruojančios žolės.

Ji neįtikėtinai stipri, įsitempia mane į pikapą.

Paskutinis riksmas. Stebiu, kaip jis išsprūsta oro burbulo pavidalu ir kyla aukštyn, aukštyn, aukštyn. Tai viskas, kas iš manęs liko.

Lanė Vaithors užtrenkia dureles.

Ir aš amžiams lieku su ja tamsoje.

Dundėjimas. Cypimas. Netikėtas griaudžiantis pranešimas: „Kita stotelė — Pietų stotis!“

Traukiniui trūkmingai lėtėjant krūptelėjusi prabundu ir mirksėdama nužvelgiu sausutėlius drabužius.

Sapnas. Košmaras. Kažkas. Ne pirmas ir ne paskutinis dirbant tokį darbą. Išmušta nerimo sukulto prakaito čiumpu daiktus ir pavėluotai paskui kitus keleivius išlipu iš traukinio.

Lanė Vaithors radau prieš tris savaites, įstrigusią nuosavame automobilyje ežero dugne. Po kelių mėnesių intensyvių paieškų indėnų rezervate, kuriame buvau nepageidaujama nei vietinių, nei genties policijos. Apie tą bylą netikėtai sužinojau internete, mane sujaudino nepalaužiamas motinos įsitikinimas, kad Lanė nieku gyvu nepaliktų savo dukters. Lanė gal ir turėjo prastą skonį vyrams, bet vis tiek buvo mama. Niekada nesuprasiu, kodėl žmonės mano, jog šios dvi savybės nedera.

Todėl apsigyvenau toje vietovėje, įsidarbinau barmene ankstesnėje Lanės darbovietėje ir pradėjau tyrimą.

Tą dieną, kai policija iš ežero dugno pagaliau ištraukė ševrolė pikapą, aplipusį dumbliu ir siaubu, Lanės mama mane apkabino. Raudodama iš palengvėjimo, kad Lanė pagaliau grįžo namo. Palaukiau iki laidotuvių, per kurias stovėjau atokiau nuo

nedidelio gedėtojų būrelio, nes įrodydamas, kad buvai teišus, beveik visada atskleidi, kad kiti klydo, o tai nepadeda susirasti draugų.

Padariau tai, ką reikėjo. Paskui patraukiau į vietos biblioteką, ten įsijungiau kompiuterį ir grįžau į nacionalines pokalbių svetaines, kuriose šeimos nariai, sunerimę kaimynai ir tokie pamišėliai kaip aš dalijasi žiniomis apie įvairius dingusius žmones. Jų tiek daug. Kartais net per daug — vietinėms tarnyboms neapžiojama. Taigi, vis daugiau tokių kaip aš pasišauna užpildyti tuščią vietą.

Paskaitinėju. Uždaviau kelis klausimus. Ir po kelių valandų jau žinoju, kur keliaisiu toliau.

Kaip sakiau, dingusių žmonių labai daug. Per daug.

Todėl ir atvykau čia, į Bostoną, miestą, kuriame dar neteko lankytis. Nenutuokiu, kur tiksliai esu ir ką darau, bet tai toli gražu ne pirmas kartas. Kol kas seku paskui žmonių masę, slenkančią peronu iki išėjimo ženklų, visą žemišką turtą sudėjusi į vienintelį iš paskos traukiamą lagaminą. Kadaisė turėjau namą, apjuostą balta tvora, automobilį. Bet laikas bėga...

Na, tarkime, kad išmokau keliauti neapsikraudama daiktais.

Atsidūrusi ant šaligatvio dienos šviesoje sustoju, sumirksiu ir stipriai užsimerkiu. Bostono centras tiesiog užpuola pojūčius. Žmonės, automobilių signalai, pypsintys pėsčiųjų šviesoforai. Dyzelino, keptos žuvies, sūraus uosto oro tvaikas. Buvau pamiršusi, kaip gniuždo betono džiuaglės, net ir tos, kurios driekiasi palei žiburiuojantį vandenį.

Šiaip ne taip giliai trūkšmingai įkvepiu. Čia mano naujieji namai, kol įgyvendinsiu misiją. Lėtai iškvepiu. Tada atsimerkiu ir įtempiu pečius. Košmaro ir kelionės sukeltas kvaitulys galutinai išsisklaido. Aš pasiruošusi judintis — ir gerai, nes pro mane besibraunantys pėstieji jau irzta.

Iš nuzulinto odinio krepšio su rankena išsitraukiu aplaną, prikimštą prieš kelias dienas atspausdintų lapų. Tarp jų yra Bostono žemėlapis, straipsniai apie demografinę miesto padėtį ir nuotrauka droviai besišypsančios merginos glotnia tamsia oda, kerinčiomis rudomis akimis ir juodais plaukais, krentančiais kruopščiai sušukuotų garbanų kaskada. Tada, kai dingo, jai buvo penkiolika. Dabar — šešiolika.

Susipažinkite su Anželika Lavli Bado. Draugai ją vadina Anžela. Šeimos nariai — Lili.

Anželika pradingo prieš vienuolika mėnesių Matapanė, Bostone. Vieną lapkričio penktadienio popietę išėjo iš mokyklos ir... Dingo kaip į vandenį. Jokių liudytojų, pėdsakų ar postūmių tyrime. Ištisus vienuolika mėnesių.

Bostoniečiai jums pasakys, kad Matapanas — pavojingas ir skurdus rajonas. Žinoma, nestokojantis darbščių žmonių ir turintis turtingą kultūrinį paveldą, nes, po Floridos, ten gyvena didžiausia haitiečių bendruomenė. Bet rajone daug gaujų, būna smurtinių nusikaltimų. Jei nori būti nušautas arba nudurtas, *Mirtipanas*, kaip rajoną vadina vietiniai, — pati tinkamiausia vieta. Būtent ten ketinu išsinuomoti butą, susirasti darbą ir apklausti kaimynus.

Viliuosi, kad nuojauta, ryžtas ir akla sėkmė padės rasti merginą, kurią likęs pasaulis jau, regis, pamiršo.

Nesu policijos pareigūnė.

Nesu privati tyrėja.

Neturiu ypatingų įgūdžių, nesu apmokyta.

Esu tik aš. Eilinė vidutinio amžiaus baltaodė moteris, turinti daugiau praeities nuoskaudų nei daiktų, daugiau liūdnu nei linksmų istorijų.

Mano vardas — Frenkė Elkin; mano užsiėmimas — ieškoti dingusių žmonių, ypač priklausančių tautinėms mažumoms.

Kai policija nuleidžia rankas, o visuomenė pamiršta, kai žinias-klaida nebesidomi, aš pradėdu ieškoti. Man nereikia nei pinigų, nei pripažinimo, dažniausiai neprašau ir pagalbos. Kodėl taip elgiuosi?

Daugybė mūsų vaikų pradingo. Pernelyg daug jų niekada taip ir nebus surasti, dažnai tai lemia tik odos spalva. Gal užuot teiravęsi, kodėl tuo užsiimu, turėtumėte klausti: kodėl jų niekas neieško?

Anželika Lavli Bado nusipelno grįžti namo.

Paskutinį kartą užmetu akį į žemėlapi. Turiu rasti traukinio liniją, vedančią į Mortono gatvę. Bostono viešojo transporto sistemos žemėlapyje ji pažymėta violetine spalva, bet aplinkui nematau jokių panašių ženklų. Pasisuku į vieną, į kitą pusę. Tada nušvinta: nereikėjo išeiti iš Pietų stoties. Traukiu atgalios.

Nebijau pasiklysti, sutrikti ar net išsigąsti.

Per šitiek metų pripratau prie to.

Polas mane perspėjo, kad atstumsiu visus mylimus žmones ir galiausiai atsidursiu pavojuje. Tuo užsiimu ne norėdama išgelbėti kitus, bet trokšdama nubausti save.

Polas visada buvo labai protingas.

Pastebiu milžinišką Bostono viešojo transporto sistemos žemėlapi, pirštu vedu palei violetinę liniją, kol aptinku tikslą. Vėl susiorientavusi patraukiu į *Mirtipaną*.

2 SKYRIUS

Kai pasiekiu pirmąją tikslą, jau ketvirta valanda po pietų. Iškaba lauke praneša: *Stonio baras*. Raudoni dviaukščio pastato dažai nutrupėję, baltos iškabos raidės išblukusios, labiau pri-mena užuominą nei tvirtinimą. Kitaip tariant, pastatas neišsi-skiria iš kitų neaukštų apšiurusių kaimynų, susigrūdusių abipus gatvės. Šaligatvis platesnis, nei maniau, ir tokiu dienos metu beveik tuščias. Prisiskaičiusi straipsnių tikėjau si kiekviename tarpduryje išvysti gaujų narius ir narkotikų prekeivius. Bet iš tiesų regiu tik eilinius žmones, tvarkančius kasdienius reikalus. Dauguma jų mane, vienišą baltaodę moterį, nužvelgia smalsiai.

Apsidžiaugiu proga dingti iš gatvės ir stumtelėjusi duris įtempiu lagaminą į blausiai apšviestą barą. Beveik visą gyvenimą dirbau barmene. Lengva įsidarbinti keliaujant iš vienos vie-tos į kitą, be to, pastaruosius dešimt metų toks darbas — puikus būdas prisiklaudyti vietinių paskalų. Negana to, darbas man pa-tinka. Barai neišvengiamai pilni vienišų žmonių. Juose jaučiuo-si kaip namie.

Atsidūrusi viduje pajuntu priplėkusį cigarečių dūmų kva-pą, įsigėrusį į seno pastato sienas. Priešais mane — daugybė apskritų medinių stalų su nederančiomis kėdėmis. Man iš deš-i-nės prie sienos rikiuojasi keturios kabinos, jų raudoni viniliniai apmušalai sutrūkinėję, bet dar laikosi. Kairėje stovi irgi tokios pat būklės trys kabinos.

Įžiūriu pustuzinį lankytojų. Visi juodaodžiai vyrai. Išsi-barstę nedidelė erdvėje, susmeigę žvilgsnius į stovinčius prie-

šais juos gėrimus. Visi pakelia galvas tiek, kad mane nužvelgtų. Gatvėje vietiniai mane nužiūrinėjo smalsiai, čia sulaukiu aki-vaizdaus įtarumo.

Šiame rajone esu mažuma. Kita vertus, taip pat buvo pernai, užpernai ir dar anksčiau. Esu pratusi prie žvilgsnių, tačiau nereiškia, kad visada lengva juos išverti.

Tie, kurie geria dieną, bent jau turi rimtesnių reikalų. Vienas po kito jie panyra į asmenines kančias, taigi, man lieka tamsaus medžio baras priešakyje, už kurio stovi juodaodis ir pamažu šluosto ant padėklo sukrautus alaus bokalus.

Patraukiu prie jo.

Proporcingo sudėjimo, žilų plaukų ir tvarkingos juodai sidabrinės barzdos. Aplink tamsias akis daug raukšlių, jis sudaro įspūdį žmogaus, gyvenime daug mačiusio ir patyrusio.

— Stonis, — spėju.

— Pasiklydote?

Jis padeda vieną aukštą bokalą ir paima kitą. Ant juosmens užsirišęs baltą prijuostę, mikliai, įgudusiai dirbuojasi rankšluosčiu. Tikrai savininkas, negana to, daug metų dirbęs užėigose.

— Atėjau dėl barmenės darbo.

— Ne.

Vyras paima kitą bokalą.

Pastatau lagaminą greta baro, prisėdu ant aukštos kėdės. Jo atsakymas nenustebina. Dauguma mano pokalbių prasideda šitaip.

— Dvidešimt metų darbo patirties, — dėstau jam. — Be to, mielai tvarkausi, verdu kavą ir moku naudotis gruzdintuve.

Gruzdintas maistas — neatsiejamas priedas prie alkoholio. Stovėdama netoli virtuvės jaučiu ore tvyrantį tirštą riebalų kvapą. Gruzdinta vištiena ir bulvytės, gal net kepti plantanai, turint omenyje gausią haitiečių bendruomenę.

— Ne, — pakartoja jis.

Linkteliu. Yra antras rankšluostis. Paimu jį, išsireнку arčiausiai esantį drėgną bokalą ir pradedu šluostyti.

Stonis dėbteli į mane, bet nestabdo. Nė vienas verslininkas neatsisako nemokamo darbo.

Abu sausiname tylėdami. Man patinka toks darbas. Ritmiškai sukioti bokalus, blizginti stiklą rankšluosčiu. Net sausų bokalų viršuje baltuoja plonas ruoželis. Per daugybę metų šią žymę paliko alaus putos ir žmonių lūpos. Tačiau bokalai švarūs. Todėl palankiai vertinu Stonį ir jo barą. Be to, virš baro jis nuomoja kambarį už man beveik prieinamą kainą. Radau pranešimą vietinėje skelbimų lentoje.

— Aš negeriu, — prabyļu.

Pirmas bokalų padėklas sutvarkytas. Stonis jį nuneša nuo baro. Užkelia antrą padėklą su mažesnėmis drėgnomis taurėmis.

— Blaivininkė? — teiraujasi Stonis.

— Ne.

— Atvykote mūsų išgelbėti?

— Darote prielaidą, kad aš buvau išgelbėta.

Tai išgirdęs jis krenkšteli. Abu toliau šluostome. Kiek pavyko išsiaiškinti, nemažai Matapano gyventojų kalba prancūziškai, Jamaikos, prancūzų kreolų ir panašiomis kalbomis, nes atsikėlė čia iš Karibų. Bet Stonio balse negirdžiu jokio akcento. Jis kalba kapotai, kaip ir dauguma Naujosios Anglijos gyventojų. Gal visą gyvenimą praleido Bostone arba persikėlė iš Niujorko, o gal Filadelfijos, kad įkurtų nuosavą barą. Daryti prielaidas pavojinga, bet susilaikyti neįmanoma.

— Dvylikos žingsnių programos dalyvė, — paaiškinu, kai baigiame sausinti viskio taures ir ant baro atsiranda padėklas su dešimtimis stikliukų.

Abu vėl stojame prie darbo. Greito, energingo, padedančio užsimiršti. Tobulas meditacinis užsiėmimas.

Stonis nieko nesako. Šluosto greičiau už mane, bet tik truputį.

— Vandens stiklinės? — klausiu, kai iššluostome taureles.

Jis kilsteli antakį. Vadinasi, šiame bare nealkoholiniai gėrimai nepopuliarūs. Įsidėmėsiu.

— Nuomojate kambarį, — tęsiu, sudėdama rankas ant storo lako sluoksniu padengto baro.

— Eikite namo.

— Neturiu namų. Taigi, mano sumanymas toks. Dirbu jums keturis vakarus per savaitę, nuo trečios po pietų iki užsidarymo, mainais už nemokamą apgyvendinimą.

Stonis — žmogus, vienu antakiu galintis pasakyti labai daug.

— Nerimaujate, kad esu baltaodė, — pasakau už jį. — Arba kad esu moteris. O gal dėl abiejų dalykų. Manote, nesusidorosiu.

— Tai vietinis baras, lankomas čia gyvenančių žmonių. Jūs — ne čionykštė.

Dramatiškai apsisuku ant baro kėdės.

— Keista, nematau eilutės čionykščių, besiveržiančių dirbti. O jūsų skelbimas kabo jau dvi savaites. Kambarys tuščias dar ilgiau, o tai kažką reiškia, turint omenyje, kad šiame rajone butų trūksta. — Smalsiai pažvelgiu į jį. — Ar ten kas nors mirė?

Jis papurto galvą. Nebeliko ko šluostyti, todėl jis susineria rankas ant krūtinės ir pažvelgia tiesiai į mane. Ir toliau netaria nė žodžio.

— Aš darbšti. — Užlenkiu pirštą. — Esu punktuoli, juo lab kad gyvensiu virš baro ir negersiu alkoholio. Pilstau greitai, moku pakeisti alaus statinę, be to, gebu puikiai išklausti žmonių. Visiems patinka dėmesys.

— Jie jūsų nepamėgs.

— Nepatikau ir jums, bet jau pradėdate keisti nuomonę.

Duokite man mėnesį. Praėjus tiek laiko niekas nebepastebės mano baltos odos ar lyties. Būsiu tik dar vienas žmogus už baro.

Jis kilsteli kitą antakį, bet nesako „ne“. Galiausiai paklausia:

— Kodėl jūs čia? Bostone daug rajonų.

— Turiu čia šį tą nuveikti.

Jis vėl įsispokso į mane.

Atlaikau jo žvilgsnį. Stonis man patinka. Kovotojas. Toks kaip aš — anksčiau ar vėliau jis taip pat tą supras.

— Penkis vakarus per savaitę, — sako jis. — Nuo trečios valandos iki uždarymo.

— Į nuomos kainą įeina komunaliniai mokesčiai, — atremiu. — Vienas nemokamas valgis per dieną. Arbatpinigių pasilieku sau.

Jis žvelgia į mane dar minutėlę, paskui staiga ištiesia ranką. Paspaudžiu ją. Stonis tikrai man patinka.

— Kambaryje gyvensite ne viena, — praneša man.

— Skelbime tai nebuvo nurodyta.

— Na, dabar žinote.

— Vyras ar moteris?

— Katė.

— Kambaryje gyvena katė? Ar todėl niekas nenorėjo jo nuomotis?

Pirmą kartą tą vakarą Stonis nusišypso. Jo pražilusioje barzdoje atsiranda klosčių, nugairintas veidas sušvelnėja.

— Palaukite, kol susipažinsite su šiuo gyvūnu.

Stonis nusiveda mane laiptais į viršų. Iš pirmo žvilgsnio ankštas vieno kambario butukas atrodo būtent taip, kaip ir tikėjausi žmonių perpildytame skurdžiame rajone. Dvigulė lova, pristumta prie tolimiausios sienos. Vieniša spintelė vienoje pusėje, užtrauktos juodos užuolaidos — kitoje. Prie sienos ki-

tapus lovos prisuktas metalinis skersinis atstoja spintą, o greta laukujų durų įrengta maža virtuvėlė su nedideliu šaldytuvu ir mikrobangų krosnele. Orkaitės nėra, bet yra kavinukas ir elektrinis puodas. Kitapus durų ant lenkto skersinio kabo paprasta balta užuolaida, visai kaip ligoninėje. Žvilgtelėjusi už jos išvystu vonios kambarėlį su siauriausiu pasaulyje dušu ir miniatiūriniu kriaukle. To ir reikia tikėtis iš butuko didmiestyje. Erdvės ir privatumo mažai, užtat kaina tinkama.

Negana to, kambarys labai tvarkingas, lovą dengia stebėtinai spalvinga rankų darbo lovatiesė. Dar kartą įsitikinu, kad Stonis įdomesnis, nei gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio.

Apsidairau.

— Kur mano kambario draugė?

— Ji nemėgsta bendrauti.

— Ar ji turi vardą?

— Paiperė.

— Ir čia jos kambarys?

Jis trūkteli pečiais.

— Jai tinka.

Vis dar nežinau, ką manyti. Teoriškai mėgstu kates. Bet Stonio perspėjimai privertė mane sunerimti. Nutempiau lagaminą iki senų girgždančių grindų vidurio ir sustoju.

Pasilenkiu, atsargiai kilsteliu lovatiesę ir pažvelgiu po lova.

Prireikia minutėlės, kol pastebiu iš atokiausio kampo į mane grėsmingai spoksančias dvi švytinčias žalias akis. Per tamsu įžiūrėti, kokio katė dydžio ar spalvos. Susidarau gryno priešiškojo išpūdi.

— Paipere, — pasilabinu.

Ji suskliaudžia ausis, galugerkyje suurzgia ir šaižiai sušnypščia. Supratusi užuominą nuleidžiu lovatiesę.

— Na, aišku.

Stonis jau sukasi grįžti į koridorių.

— Palūkėkite. Pašaras, vanduo, tualetas katei — ką turėčiau žinoti?

— Nieko. Paiperė savimi pasirūpina. Ji nekvaila. Tik neapkenčia žmonių.

— Ar seniai ji čia gyvena?

Stonis pasikaso barzdą.

— Gana seniai.

— Pasiėmėte ją iš gatvės?

— Ji pati iš ten atėjo, — Stonis mosteli į praviras duris; tik dabar pastebiu, kad jose išpjauta nedidelė anga. — Paiperė savi mi pasirūpina, — pakartoja jis.

— E, nesutarėme, nuo kada pradėsiu dirbti.

Nežinau kodėl, bet staiga apima nedidelė panika. Ne dėl to, kad liksiu viena su kate. Tai dėl to, kad būsiu viena? Bet aš visada viena. Toks mano gyvenimo būdas. Nėra priežasties dabar tuo baisėtis.

— Nuo rytojaus, — pareiškia jis. — Tiesa, durų spyna pras-ta. Jei tame krepšyje turite kompiuterį, jumis dėtas prieš išei-damas kasdien jį paslėpčiau.

Linkteliu.

— Karšto vandens tai būna, tai nebūna. Dažniausiai ne-būna.

— Gerai.

— Rūkyti draudžiama.

— Nerūkau.

— Jokių ginklų.

— Neturiu.

— O grėsmės atveju?

— Pasikliaunu savo žavinga asmenybe.

Jis krenkšteli.

— Už baro laikau beisbolo lazda. Jei sąmojis nepasiteisintų.

— Turėsiu omenyje.

Paskutinis linktelėjimas, ir jis jau pasiruošęs grįžti pas klientus apačioje. Palikti mane su pasiutusia kate.

Bet Stonis nustebina paskutinę minutę atsigręždamas.

— Kai įsikursite, nusileiskite į apačią ir ko nors užkąskite. Neturiu laiko patarnauti nemokiam klientui, bet galite susitepti sumuštinį. Turiu visko, ko reikia.

Dar neteko girdėti, kad jis tiek daug kalbėtų. Įdomu, ar ir Paiperė atėjusi sulaukė tokio pat pasiūlymo. Gal Stonis neabejingas priklodyliams. O gal, kaip ir dauguma barmenų, jis geba atpažinti pasimetusią sielą.

Dėkodama linkteliu. Jis išeina. Lieku stovėti naujuose namuose. Ar ilgam — kelioms savaitėms, mėnesiams? Nenumanu. Pradžia būna sunkiausia. Ir nors ne kartą tai dariau, vis tiek jaučiuosi sutrikusi.

O tai pažadina giliai pilve tūnantį priklausomybės žvėrį. Jis pramerkia vieną akį ir įvertina galimybę. Nusileidusi į apačią susitepti sumuštinio galėčiau įsipilti alaus. Arba, dar geriau, neatmieštos degtinės, tekilos, viskio. Ko nors stipraus ir deginančio, kas išlydytų raumenis ir išvaikytų visas baimes.

Pagalvoju apie Polą. Pajuntu krūtinę spaudžiantį pažįstamą skausmą. Giliai įkvepiu ir iškvepiu.

Tada palieku lagaminą pasiutusios katės malonei ir, kol dar šviesu, išeinu į gatvę. Lauke vėl užmetu akį į spausdintą žemėlapią ir susirandu raudoną iksą, žymintį Anželikos tetos namus.

Patraukiu šaligatviu, vėl pajuntu į mane krypstančius žvilgsnius, vis stipriau šturpstantį sprandą. Einu iškėlusi galvą, atlošusi pečius. Sveikindamasi šypsausi. Kartoju sau, kad esu pakankamai stipri.

Ir meldžiuosi, kad šįkart tikrai tokia būčiau.